

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind răspunderea transportatorilor aerieni și a operatorilor aeronavelor civile care efectuează operațiuni aeriene civile în spațiul aerian național

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art.1 - Prezenta lege se aplică transportatorilor aerieni și operatorilor aeronavelor civile - persoane fizice sau juridice, române sau străine - care efectuează operațiuni aeriene civile în spațiul aerian național, stabilind regimul răspunderii acestora pentru daunele produse pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și terților, precum și limita minimă a sumelor asigurate pentru acoperirea corespunzătoare a răspunderii.

Art.2 - (1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc, astfel:

- a) *Convenția de la Montreal* - Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional, adoptată la Montreal la 28 mai 1999, ratificată de România prin Ordonanța Guvernului nr. 107/2000, aprobată prin Legea nr.14/2001;
- b) *persoană care are dreptul la despăgubire* - orice persoană care în conformitate cu prevederile Convenției de la Montreal poate solicita o despăgubire, precum și orice terță persoană căreia i s-a produs o daună la sol cauzată de o aeronavă sau de un corp care cade dintr-o aeronavă, inclusiv persoanele care au dreptul să emită pretenții de despăgubire în numele respectivei terțe persoane, în conformitate cu legile aplicabile;
- c) *transportator aerian* - persoană juridică autorizată și/sau licențiată pentru efectuarea de operațiuni de transport aerian public de pasageri, mărfuri și poștă;
- d) *operator al aeronavei* - persoană fizică sau juridică, română sau străină, care utilizează aeronave civile în operațiuni de lucru aerian sau aviație generală;
- e) *operațiuni de transport aerian public, lucru aerian și aviație generală* - operațiuni aeriene civile definite conform Ordonanței Guvernului nr.29/1997 privind Codul aerian, republicată;
- f) *pasager* - persoană care călătorește cu o aeronavă în baza unui document de transport aerian individual sau colectiv, dobândit contra plată sau gratuit;
- g) *DST* - Drepturile Speciale de Tragere astfel cum sunt definite de Fondul Monetar Internațional;

h) *bagaj* - atât bagajul înregistrat cât și cel neînregistrat, în sensul art.17 paragraful 4 din Convenția de la Montreal.

(2) Termenii referitori la răspunderea transportatorilor aerieni față de mărfuri, pasageri și bagajele acestora, utilizați în prezenta lege și care nu sunt definiți la alin.(1), vor avea înțelesul prevăzut în Convenția de la Montreal.

Art.3 - (1) Răspunderea unui transportator aerian român, indiferent dacă efectuează zboruri pe rute interne sau internaționale, precum și a unui transportator aerian străin care efectuează zboruri pe rute având originea și destinația pe teritoriul României, pentru daunele produse mărfurilor, pasagerilor și bagajelor acestora, este stabilită conform prevederilor Convenției de la Montreal.

(2) Transportatorii aerieni români și străini prevăzuți la alin.(1) sunt obligați să încheie contracte de asigurare la nivele care să acopere valoarea integrală a sumelor pe care sunt îndreptățite să le primească cu titlu de despăgubire, conform prevederilor prezentei legi, toate persoanele care au dreptul la despăgubiri.

(3) Pentru dauna rezultată ca urmare a decesului sau vătămării corporale a unui pasager, în condițiile în care accidentul care a cauzat producerea unei astfel de daune s-a produs la bordul aeronavei sau în timpul oricăreia dintre operațiunile de îmbarcare sau de debarcare, limita minimă a sumei asigurate prin contractele prevăzute la alin.(2) va fi de cel puțin 100.000 DST pentru fiecare pasager.

Art.4 - Pe data intrării în vigoare a Convenției de la Montreal, prevederile art.3 se aplică și transportatorilor aerieni străini care efectuează zboruri pe rute internaționale sau tronsoane de rute internaționale având originea sau destinația pe teritoriul României.

Art.5 - Suma suplimentară care, conform art.22 paragraful 2 din Convenția de la Montreal, poate fi solicitată, de către un transportator aerian căruia i se aplică prevederile art.3 din prezenta lege, în cazul în care un pasager face o declarație specială privind interesul în livrarea bagajului la destinație trebuie să se fundamenteze pe un tarif corespunzător costurilor adiționale rezultate din transportul și asigurarea bagajului respectiv, peste acelea necesare pentru un bagaj evaluat la sau sub limita de răspundere. Tariful va fi pus la dispoziția pasagerului, la cerere.

Art.6 - (1) În termen de cel mult 15 zile după identificarea persoanelor fizice care au dreptul la despăgubiri în cazul decesului sau vătămării corporale a unui pasager, transportatorul aerian român este obligat să efectueze plăți anticipate pentru acoperirea unor necesități economice imediate ale respectivelor persoane, proporțional cu cuantumul daunei provocate.

(2) Fără a contraveni prevederilor alin.(1), în caz de deces al pasagerului, plata anticipată va fi de cel puțin 16.000 DST.

(3) Efectuarea unei plăți anticipate nu constituie recunoașterea răspunderii transportatorului aerian și va putea fi dedusă din orice sumă plătită ulterior cu titlu de despăgubire. Suma plătită anticipat nu va fi însă returnabilă cu excepția cazurilor prevăzute la art. 20 din Convenția de la Montreal sau a cazului în care transportatorul aerian dovedește ulterior că persoana căreia i s-a făcut plata anticipată nu are dreptul la despăgubiri.

Art.7 - (1) Orice transportator aerian român sau străin este obligat ca, atunci când vinde documente de transport aerian pe teritoriul României, să se asigure că o prezentare a celor mai importante prevederi care reglementează răspunderea față de pasageri și bagajele acestora, incluzând și termenele pentru înregistrarea unei solicitări de despăgubire și posibilitatea efectuării unei declarații speciale pentru bagaje, este pusă la dispoziția pasagerilor la orice punct de vânzare, inclusiv în cazul vânzărilor prin telefon sau Internet.

(2) Pentru a se conforma cerințelor de informare prevăzute la alin.(1), transportatorii aerieni cărora li se aplică prevederile art.3 vor furniza pasagerilor informațiile conținute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege. Limitele de răspundere aduse la cunoștința pasagerilor vor fi cele stabilite prin prezenta lege, cu excepția cazului în care transportatorul aerian aplică, din proprie inițiativă, limite mai mari.

(3) Informațiile furnizate pasagerilor conform prevederilor alin.(1) și (2) nu vor putea fi considerate temei pentru solicitarea de despăgubiri și nici pentru interpretarea prevederilor prezentei legi sau ale Convenției de la Montreal.

(4) În plus față de cerințele de informare prevăzute la alin.(1) și (2), pasagerilor care cumpără documente de transport aerian pe teritoriul României li se vor pune la dispoziție, prin grija transportatorilor aerieni care prestează serviciile de transport respective, următoarele informații în scris:

- a) limita răspunderii transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a pasagerilor, aplicabilă în cazul zborului respectiv, dacă o asemenea limită există;
- b) limita răspunderii transportatorului, aplicabilă zborului respectiv, cu privire la distrugerea, pierderea sau deteriorarea bagajelor și avertizarea că bagajele cu o valoare mai mare decât această limită trebuie aduse la cunoștința transportatorului la ghișeul de verificare a documentelor de transport și eliberare a tichetelor de îmbarcare (check-in) sau asigurate în întregime de pasager înainte de efectuarea călătoriei;
- c) limita răspunderii transportatorului pentru daune datorate întârzierilor, aplicabilă în cazul zborului respectiv.

Art.8 - Prevederile art.3 alin.(3) și ale art.6 nu se aplică în cazul zborurilor care nu implică transportul pasagerilor între aerodromuri diferite, precum și al zborurilor cu aeronave nemotorizate pentru care limitele minime ale sumelor asigurate prin contractele prevăzute la art.3 alin.(2) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art.9 - (1) Răspunderea unui transportator aerian român sau străin care efectuează un zbor în spațiul aerian național, cu sau fără aterizare pe teritoriul României, precum și a unui operator al unei aeronave civile care efectuează un zbor specific operațiunilor de aviație generală sau de lucru aerian în spațiul aerian național pentru daune produse terților la sol pe teritoriul României, cauzate de aeronava utilizată sau de către un corp care cade din aeronavă, nu poate face obiectul nici unei limitări financiare.

(2) În cazul în care transportatorul sau operatorul aeronavei dovedește că dauna a fost provocată sau favorizată de neglijența sau de altă acțiune greșită sau omisiune a persoanei care solicită despăgubirea, acesta este exonerat în întregime sau în parte de răspundere, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Art.10 - (1) Transportatorii aerieni și operatorii aeronavelor prevăzuți la art.9 au obligația de a încheia contracte de asigurare pentru daune produse terților la sol pentru aeronavele utilizate în zborurile efectuate în spațiul aerian național.

(2) Limitele minime ale sumelor asigurate prin contractele prevăzute la alin.(1) pentru daunele produse terților la sol de către aeronavele utilizate de transportatorii aerieni sunt următoarele:

- a) pentru aeronave cu masa maximă la decolare mai mică sau egală cu 2.000 kg, limita minimă a sumei asigurate este de 1.500.000 DST;
- b) pentru aeronave cu masa maximă la decolare mai mare de 2.000 kg dar mai mică sau egală cu 6.000 kg, limita minimă a sumei asigurate este de 4.500.000 DST;
- c) pentru aeronave cu masa maximă la decolare mai mare de 6.000 kg dar mai mică sau egală cu 25.000 kg, limita minimă a sumei asigurate este de 12.000.000 DST;
- d) pentru aeronave cu masa maximă la decolare mai mare de 25.000 kg dar mai mică sau egală cu 100.000 kg, limita minimă a sumei asigurate este de 50.000.000 DST;
- e) pentru aeronave cu masa maximă la decolare mai mare de 100.000 kg, limita minimă a sumei asigurate este de 90.000.000 DST.

(3) Limitele minime ale sumelor asigurate pentru daunele produse terților la sol de către aeronavele care efectuează zboruri specifice operațiunilor de aviație generală sau de lucru aerian în spațiul aerian național se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(4) Prevederile alin.(1) nu se aplică în cazul aeronavelor nemotorizate.

Art.11 - Limitele minime ale sumelor asigurate, prevăzute la art.3 alin.(3) și la art.10 alin.(2), pot fi modificate prin hotărâre a Guvernului.

Art.12 - La cererea autorităților cu atribuții în autorizarea zborurilor în spațiul aerian al României, transportatorii aerieni și operatorii aeronavelor civile, români sau străini, sunt obligați să facă dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute în prezenta lege.

Art.13 - Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României. Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.9/1935 privind ratificarea Convenției pentru unificarea anumitor reguli privitoare la sechestrul asigurător al aeronavelor și Convenției pentru unificarea anumitor reguli cu privire la daunele cauzate de către aeronave terților pe pământ, semnate la 29 mai 1933 la Roma, publicată în Monitorul Oficial nr.45 din 22 februarie 1935, doar în ceea ce privește Convenția pentru unificarea anumitor reguli cu privire la daunele cauzate de către aeronave terților pe pământ.

Despăgubirea în caz de deces sau vătămare corporală a pasagerului

I. Răspunderea transportatorului aerian în cazul decesului sau vătămării corporale a pasagerilor nu este limitată financiar.

Pentru daune de până la 100.000 DST transportatorul aerian nu poate exclude sau limita răspunderea sa. Peste această sumă, transportatorul aerian se poate apăra împotriva unei solicitări de despăgubire numai făcând dovada că dauna nu s-a datorat neglijenței sau altei acțiuni greșite a acestuia.

II. Plăți în avans

În cazul decesului sau vătămării corporale a unui pasager transportatorul aerian trebuie să facă o plată în avans, pentru acoperirea necesităților economice imediate, în termen de 15 zile de la identificarea persoanei îndreptățite la despăgubire. În cazul decesului, această plată în avans nu va fi mai mică de 16.000 DST.

III. Întârzierea în transportul pasagerilor

Transportatorul aerian este răspunzător pentru dauna survenită datorită întârzierii în transportul pasagerilor cu excepția cazurilor în care acesta dovedește că a luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru evitarea daunei sau i-a fost imposibil să ia aceste măsuri. Răspunderea transportatorului pentru daunele datorate întârzierii este limitată la 4.150 DST pentru fiecare pasager.

IV. Întârzierea în transportul bagajelor

Transportatorul aerian este răspunzător pentru dauna survenită în caz de întârziere în transportul bagajelor cu excepția cazurilor în care acesta dovedește că a luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru evitarea daunei sau i-a fost imposibil să ia aceste măsuri. Răspunderea transportatorului pentru daunele datorate întârzierii în transportul bagajelor este limitată la 1.000 DST pentru fiecare pasager.

V. Distrugerea, pierderea sau deteriorarea bagajelor

Răspunderea transportatorului aerian în caz de distrugere, pierdere sau deteriorare a bagajelor este limitată la suma de 1.000 DST pentru fiecare pasager. În cazul unui bagaj înregistrat transportatorul este răspunzător chiar dacă dauna nu s-a produs din vina acestuia, cu excepția cazurilor în care demonstrează că bagajul prezenta anumite defecte. În cazul unui bagaj neînregistrat, transportatorul este răspunzător numai dacă dauna s-a produs din vina acestuia.

VI. Limite mai mari de răspundere pentru bagaje

Un pasager poate beneficia de o despăgubire valoric mai mare decât cea la care este limitată răspunderea transportatorului față de un bagaj înregistrat dacă depune o declarație specială în acest sens la ghișeul de check-in și plătește un tarif suplimentar.

VII. Reclamații cu privire la bagaje

Dacă bagajul este deteriorat, predat cu întârziere, pierdut sau distrus pasagerul trebuie să facă o reclamație în scris către transportatorul aerian.

În cazul deteriorării sau distrugerii unui bagaj înregistrat, pasagerul trebuie să facă reclamația scrisă în termen de șapte zile de la data primirii bagajului.

În caz de întârziere a bagajului termenul de depunere a reclamației este de 21 de zile de la data la care bagajul a fost pus la dispoziția pasagerului.

VIII. Răspunderea transportatorilor contractuali și a transportatorilor de fapt

Dacă transportatorul aerian care operează efectiv zborul nu este același cu cel contractual, pasagerul are dreptul să adreseze o reclamație sau să solicite despăgubiri împotriva fiecăruia. Dacă numele sau codul unui transportator aerian este indicat pe bilet, acel transportator aerian este cel contractual.

IX. Timpul limită pentru solicitarea despăgubirilor în justiție

Acțiunea în justiție pentru solicitarea despăgubirilor trebuie introdusă în termen de cel mult doi ani de la data sosirii aeronavei la destinație sau de la data la care aeronava ar fi trebuit să sosească.